

MIĘDZYNARODOWY KWESTIONARIUSZ TRAUMY

(International Trauma Questionnaire, ITQ)

OPIS:

Międzynarodowy Kwestionariusz Traumy (International Trauma Questionnaire, ITQ) to samoopisowy kwestionariusz składający się z 19 pytań. Pierwsze to pytanie otwarte o historię doświadczenia traumatycznego, następnych 18 odnosi się do podstawowych objawów zespołu stresu pourazowego (PTSD) i złożonego PTSD (cPTSD). Został opracowany na podstawie Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób – ICD-11. Kwestionariusz ITQ jest dostępny nieodpłatnie w domenie publicznej.

Składa się z dwóch głównych kategorii, z których każda zawiera trzy grupy objawów:

Zespół Stresu Pourazowego (ang. Post Traumatic Stress Disorders – PTSD):

- ponowne doświadczanie
- unikanie
- aktualne poczucie zagrożenia

Zaburzenia Organizacji Osobowości (ang. Disturbance in Self-Organization – DSO):

- dysregulacja afektu
- negatywny obraz siebie
- zaburzenia w relacjach

Zaburzenia Organizacji Osobowości są istotne w ocenie i diagnostyce cPTSD.

SCHEMAT DIAGNOSTYCZNY:

PTSD: Diagnoza PTSD wymaga potwierdzenia występowania jednego z dwóch objawów w każdej z trzech grup objawów tj.: (1) ponowne doświadczanie urazowego wydarzenia w teraźniejszości, (2) unikanie, (3) aktualne poczucie zagrożenia. Dodatkowo wymaga potwierdzenia co najmniej jednego objawu w ramach upośledzenia funkcjonowania związanego z tymi objawami. Potwierdzeniem objawu lub objawu upośledzenia funkcjonowania jest wynik ≥ 2 .

(1) ponowne doświadczanie urazowego wydarzenia w teraźniejszości: P1, P2

(2) unikanie: P3, P4

(3) aktualne poczucie zagrożenia: P5, P6

upośledzenie funkcjonowania: P7, P8, P9

cPTSD: Diagnoza cPTSD wymaga potwierdzenia występowania jednego z dwóch objawów w każdej z trzech grup objawów dla PTSD [(1) ponowne doświadczanie urazowego wydarzenia w teraźniejszości, (2) unikanie, (3) aktualne poczucie zagrożenia] oraz jednego z dwóch objawów w każdej z trzech grup objawów dla Zaburzeń Organizacji Osobowości tj.: (1) dysregulacja afektu, (2) negatywny obraz siebie, (3) zaburzenia w relacjach. Dodatkowo, co najmniej jeden objaw upośledzenia funkcjonowania musi zostać potwierdzony dla PTSD i co najmniej jeden objaw upośledzenia funkcjonowania w obszarze Zaburzeń Organizacji Osobowości (ang. DSO, Disturbance in Self-Organization). Potwierdzeniem objawu lub objawu upośledzenia funkcjonowania jest wynik ≥ 2 .

(1) dysregulacja afektu: C1, C2

(2) negatywny obraz siebie: C3, C4

(3) zaburzenia w relacjach: C5, C6

upośledzenie funkcjonowania: C7, C8, C9

Osoba może otrzymać diagnozę PTSD lub cPTSD, ale nie obydwu jednocześnie. Jeśli dana osoba spełnia kryteria diagnozy cPTSD, nie może otrzymać rozpoznania PTSD.

Instrukcje dotyczące punktacji są dostępne na stronie 4 tego dokumentu.

MIĘDZYNARODOWY KWESTIONARIUSZ TRAUMY (International Trauma Questionnaire, ITQ)

Instrukcja: Proszę określić przeżycie, które najbardziej Pana/Panią niepokoi/dręczy/nęka, a następnie udzielić odpowiedzi na związane z nim pytania.

Krótki opis doświadczenia:

Kiedy to wydarzenie miało miejsce? (Proszę zakreślić jedną odpowiedź.)

- a. mniej niż 6 miesięcy temu
- b. 6 do 12 miesięcy temu
- c. 1 do 5 lat temu
- d. 5 do 10 lat temu
- e. 10 do 20 lat temu
- f. więcej niż 20 lat temu

Poniżej wymienione są różne trudności, które ludzie czasem zgłaszają w odpowiedzi na traumatyczne lub stresujące wydarzenia życiowe. Proszę przeczytać je uważnie, a następnie zakreślić jedną z cyfr po prawej stronie wskazując jak bardzo uciążliwe było to dla Pana/Pani w ciągu ostatniego miesiąca.

		Wcale	Trochę	Umiarkowanie	Znacznie	Bardzo
P1	Czy miewa Pan/Pani niepokojące sny odtwarzające fragmenty Pana/Pani przeżycia/doświadczenia lub wyraźnie z nim powiązane?	0	1	2	3	4
P2	Czy doświadcza Pan/Pani pojawiania się w myślach wyrazistych obrazów lub wspomnień i ma Pan/Pani poczucie ponownego przeżywania tego wydarzenia?	0	1	2	3	4
P3	Czy unika Pan/Pani wewnętrznych przeżyć przypominających to wydarzenie (np. myśli, uczuć lub doznań fizycznych)?	0	1	2	3	4
P4	Czy unika Pan/Pani zewnętrznych sytuacji przypominających to wydarzenie (np. ludzi, miejsc, rozmów, przedmiotów, czynności lub sytuacji)?	0	1	2	3	4
P5	Czy jest Pan/Pani bardzo czujny/ czujna, ostrożny/ ostrożna lub w stałej gotowości?	0	1	2	3	4
P6	Czy czuje się Pan/Pani pobudzony/pobudzona i łatwo Pana/Panią przestraszyć?	0	1	2	3	4

Czy w ciągu ostatniego miesiąca trudności wymienione powyżej:

		Wcale	Trochę	Umiarkowanie	Znacznie	Bardzo
P7	Miały wpływ na Pana/Pani relacje lub życie towarzyskie?	0	1	2	3	4
P8	Miały wpływ na Pana/Pani pracę lub zdolność do pracy?	0	1	2	3	4
P9	Miały wpływ na jakikolwiek inny, ważny obszar Pana/Pani życia taki jak: rodzicielstwo, chodzenie do szkoły, na studia lub inne ważne zajęcia?	0	1	2	3	4

Poniżej wymienione są różne trudności wskazywane przez osoby, które doświadczyły traumatycznych lub stresujących wydarzeń życiowych. Stwierdzenia dotyczą tego, jak się zazwyczaj Pan/Pani czuje, jak zazwyczaj myśli Pan/Pani o sobie i w jaki sposób zazwyczaj odnosi się Pan/Pani do innych. Proszę odpowiedzieć na nie zastanawiając się w jakim stopniu każde z nich dotyczy Pana/Pani.

Jak bardzo prawdziwe jest to stwierdzenie w stosunku do Pana/Pani?

		Wcale	Trochę	Umiarkowanie	Znacznie	Bardzo
C1	Kiedy jestem zdenerwowany/ zdenerwowana, dużo czasu zajmuje mi uspokojenie się.	0	1	2	3	4
C2	Czuję się odrętwiały/ odrętwiała emocjonalnie lub zablokowany/ zablokowana.	0	1	2	3	4
C3	Czuję się jakby nigdy nic mi się nie udawało.	0	1	2	3	4
C4	Czuję się bezwartościowy/ bezwartościowa.	0	1	2	3	4
C5	Czuję się zdystansowany/ zdystansowana lub odcięty/ odcięta od ludzi.	0	1	2	3	4
C6	Trudno jest mi być blisko emocjonalnie z ludźmi.	0	1	2	3	4

Proszę określić czy w ciągu ostatniego miesiąca, powyższe trudności dotyczące emocji, przekonań na swój temat oraz relacji z innymi wpływały na:

		Wcale	Trochę	Umiarkowanie	Znacznie	Bardzo
C7	Powodowały niepokój lub cierpienie w związku z Pana/Pani relacjami lub życiem towarzyskim?	0	1	2	3	4
C8	Miały wpływ na Pana/Pani pracę lub zdolność do pracy?	0	1	2	3	4
C9	Miały wpływ na jakikolwiek inny, ważny obszar Pana/Pani życia taki jak: rodzicielstwo, chodzenie do szkoły, na studia lub inne ważne zajęcia?	0	1	2	3	4

1. Punktacja do postawienia diagnozy PTSD i cPTSD

PTSD

Jeżeli P1 lub P2 mają wynik ≥ 2 , kryteria dla (1) ponowne doświadczanie urazowego wydarzenia w terażniejszości (Re_dx) są spełnione.

Jeżeli P3 lub P4 mają wynik ≥ 2 , kryteria dla (2) unikanie (Av_dx) są spełnione.

Jeżeli P5 lub P6 mają wynik ≥ 2 , kryteria dla (3) aktualne poczucie zagrożenia (Th_dx) są spełnione.

ORAZ

co najmniej P7, P8 lub P9 ma wynik ≥ 2 , kryteria upośledzenia funkcjonowania dla PTSD (PTSDFI) są spełnione.

Jeżeli kryteria dla: (1) ponowne doświadczanie urazowego wydarzenia w terażniejszości (Re_dx) ORAZ (2) unikanie (Av_dx) ORAZ (3) aktualne poczucie zagrożenia (Th_dx) są spełnione ORAZ kryteria upośledzenia funkcjonowania dla PTSD (PTSDFI) są spełnione, wtedy kryteria do postawienia rozpoznania PTSD są spełnione.

cPTSD

Jeżeli C1 lub C2 mają wynik ≥ 2 , kryteria dla (1) dysregulacja afektu (AD_dx) są spełnione.

Jeżeli C3 lub C4 mają wynik ≥ 2 , kryteria dla (2) negatywny obraz siebie (NSC_dx) są spełnione.

Jeżeli C5 lub C6 mają wynik ≥ 2 , kryteria dla (3) zaburzenia w relacjach (DR_dx) są spełnione.

ORAZ

Co najmniej jeden z C7, C8, C9 ma wynik ≥ 2 , kryteria dla kryteria upośledzenia funkcjonowania dla DSO (DSOFI) są spełnione.

Jeżeli kryteria dla (1) dysregulacja afektu (AD_dx) ORAZ (2) negatywny obraz siebie (NSC_dx) ORAZ (3) zaburzenia w relacjach (DR_dx) ORAZ kryteria dla kryteria upośledzenia funkcjonowania dla DSO (DSOFI) są spełnione, wtedy kryteria do postawienia DSO są spełnione.

PTSD jest rozpoznawane, kiedy kryteria dla PTSD są spełnione, ALE NIE są spełnione dla DSO.

cPTSD jest rozpoznawane, jeżeli kryteria dla PTSD są spełnione ORAZ kryteria dla DSO są spełnione.

Niespełnienie kryteriów dla PTSD lub spełnienie kryteriów tylko dla DSO skutkuje brakiem rozpoznania cPTSD.

2. Punktacja wymiarowa dla PTSD i cPTSD

Punkty można obliczyć dla każdej grupy objawów PTSD i DSO, zsumować, aby uzyskać wyniki PTSD i DSO.

PTSD

Suma wyników Likerta dla P1 i P2 = wynik dla Ponowne doświadczanie urazowego wydarzenia w terażniejszości (Re)

Suma wyników Likerta dla P3 i P4 = wynik dla Unikania (Av)

Suma wyników Likerta dla P5 i P6 = wynik dla Aktualne poczucie zagrożenia (Th)

Wynik PTSD = Suma Re, Av i Th

DSO

Suma wyników Likerta dla C1 i C2 = wynik dla Dysregulacja afektu (AD)

Suma wyników Likerta dla C3 i C4 = wynik dla Negatywny obraz siebie (NSC)

Suma wyników Likerta dla C5 i C6 = wynik dla Zaburzenia w relacjach (DR)

Wynik cPTSD = Suma AD, NSC i DR